

İhale komisyonu tarafından teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden inşaat ve tesisat iş kalemleri olmak üzere toplam 101 adet iş kaleminin açıklama istenen iş kalemi olarak belirlendiği, açıklama istenilen iş kalemleri arasında kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) olduğu aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamında açıklanması istenen özel iş kalemlerinin yer aldığı analiz formatlarının aşırı

**düşük teklif sorgulama yazısı
ekinde isteklilere verildiği,
ancak aşırı düşük teklif
sorgulama yazısı ekinde
verilen özel iş kalemlerinin
analiz formatlarında girdi
miktarlarına ilişkin bir
belirleme yapılmadığı, idare
tarafından değerlendirmenin
istekli tarafından sunulan
miktarlar üzerinden yapıldığı
anlaşılmıştır**

Toplantı No : 2019/016

Gündem No : 17

Karar Tarihi : 27.03.2019

Karar No : 2019/UY.II-416

BAŞVURU SAHİBİ:

Akzemin Müh. A.Ş.

İHALEYİ YAPAN İDARE:

İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü,

BAŞVURUYA KONU İHALE:

2018/539952 İhale Kayıt Numaralı "İzmir Kınık İmam Hatip Lisesi (24 Derslik), Pansiyon Binası ve Spor Salonu İnşaatı" İhalesi

KURUM TARAFINDAN YAPILAN İNCELEME:

İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından 12.12.2018 tarihinde açık ihale usulü ile gerçekleştirilen "İzmir Kınık İmam Hatip Lisesi (24 Derslik), Pansiyon Binası ve Spor Salonu İnşaatı" ihalesine ilişkin olarak Akzemin Müh. A.Ş.nin 30.01.2019 tarihinde yaptığı şikâyet başvurusunun, idarenin 05.02.2019 tarihli yazısı ile reddi üzerine, başvuru sahibince 08.02.2019 tarih ve 6088 sayı ile Kurum kayıtlarına alınan 08.02.2019 tarihli dilekçe ile itirazın şikâyet başvurusunda bulunulmuştur.

Başvuruya ilişkin olarak 2019/178 sayılı itirazın şikâyet dosyası kapsamında yapılan inceleme neticesinde esas inceleme raporu tanzim edilmiştir.

KARAR:

Esas inceleme raporu ve ekleri incelendi.

İtirazın şikâyet dilekçesinde özetle, ihale üzerinde bırakılan

istekli tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının mevzuata uygun olmadığı, şöyle ki;

Açıklama istenilen iş kalemleri için öngörülen metrajların idare tarafından tespit edilen metrajlar ile uygunluk göstermediği, yaklaşık maliyette yer alan metrajlara göre % 10'u aşan eksiklikler olduğu, eksik gösterilen metrajların parasal tutarlarının isteklinin teklifine eklendiği takdirde teklif sıralamasını değiştirdiği,

İdarece yaklaşık maliyetin TÜİK İnşaat Maliyet Endeksi ve Değişim Oranına göre güncellenmiş olmasına rağmen ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından açıklama istenilen iş kalemleri için herhangi bir güncelleme yapılmadan açıklamada bulunmasının kendi lehine fiyat avantajı yaratacağı,

Açıklama istenilmeyen analiz girdileri için istekli tarafından hiçbir fiyat öngörülmediği, Kamu İhale Genel Tebliği'nde yer verilen açıklamalar uyarınca açıklama istenilmeyen analiz girdilerinin birim fiyatlarının tevsik edilmesine gerek olmamakla birlikte söz konusu girdilerin de iş kalemlerinin bir parçası olduğu dikkate alındığında, girdiler belirtilmeden yapılan analizlerin ihale dokümanına ve birim fiyat tariflerine uygun olup olmadığı kontrolünün yapılamayacağı, ayrıca açıklama istenilen analiz girdilerinin içerisinde yer alan girdiler için farklı analizlerde farklı fiyatlara yer verildiği,

Analizlerde, hesap cetvelinde, alt analizlerde ve fiyat tekliflerinde aritmetik hata bulunduğu, analiz ve fiyat tekliflerindeki birim fiyatlar ile hesap cetvelindeki birim

fiyatların birbiri ile uyumlu olmadığı, sunulan analizlerin idarenin belirlemiş olduğu analiz formatlarına uygun olmadığı, açıklama istenmeyen analiz girdilerinin miktarlarının değiştirildiği, açıklama istenilen iş kalemleri için düzenlenen analizlerde yer alan girdi miktarlarının birim fiyatlara aykırı olarak değiştirilmiş olduğu,

Açıklama istenilen iş kalemlerine ilişkin hazırlanan analizlerde yer alan poz numaraları ile tanımlarının idarece açıklama istenilen iş kalemlerinde belirtilen poz numaraları ve tanımları ile uyumlu olmadığı, ayrıca sunulan analizlerin teknik olarak da istenilen şartları karşılamadığı,

Sunulan analizlerdeki işçilik ücretlerinin yürürlükte olan asgari ücretin altında olduğu, aynı poz numaralı işçilik giderleri için farklı analizlerde farklı ücretlerin belirlendiği,

Açıklama istenilen iş kalemleri içerisinde yer alan 18.233/9A1 iş kalemine ait analiz içerisinde yer alması gereken 04.612/3A1 poz numaralı 0.50+0.40+(40 MM Dolgulu poliüretan yalıtımlı çatı paneli) girdisi için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın güncel birim fiyatının bulunmadığı, bu iş kalemi ve girdi için Tebliğ'in 45.1.13.1'inci maddesinde yazılı usullerden birinin tercih edilmesi gerektiği, fiyatın mevzuata uygun tevsik edilmediği,

Açıklama istenilen iş kalemlerinin analiz girdileri arasında yer alan nakliye girdisinin açıklamasında nakliye mesafelerinin hem eksik olarak belirtildiği hem de nakliye mesafesini tevsik edici herhangi bir belgenin sunulmadığı,

ayrıca açıklama istenilmeyen nakliye girdilerine analizlerde yer verilmediği,

Açıklama istenilen ÖBF.002, ÖBF.002B1, ÖBF.042, ÖBF.064, ÖBF.068A, ÖBF.090, DOĞÖZ2, ELK-01, HT.ÖZEL-1, YT-ÖZEL-1 iş kalemleri başta olmak üzere üçüncü kişilerden alınan fiyat tekliflerde teklifi düzenleyen firmaların teklife konu alanda faaliyet göstermediği, fiyat tekliflerini düzenleyen firmaların ihaleden önceki ya da bir önceki geçici vergi döneminde teklife konu malzemenin alım satımını yapmadığı, serbest muhasebeci tarafından imzalandığı, fiyat teklifleri üzerinde yazılması gereken ibarenin yanlış yazıldığı, tutanak tarih ve sayılarının bir kısmının belirtilmediği, sayısı belirtilenlerin ise ihale ilan tarihinden önceki bir tarih olduğu, fiyat tekliflerinin hangi geçici vergi dönemini kapsadığının anlaşılamadığı, fiyat tekliflerine dayanak oluşturan EK-0.5, EK-0.6 tutanaklarının fiyat teklifini düzenleyen Serbest Meslek Mensubundan istenilerek fiyat tekliflerinin doğruluğunun teyit edilmesi gerektiği,

Açıklama istenilen DOĞÖZ2, ELK-01, HT.ÖZEL-1, YT-ÖZEL-1 tesisat iş kalemleri için alınan fiyat tekliflerinde malzeme ve montaj bedelinin ayrıştırılarak gösterilmesi gerekirken malzeme ve montaj dahil fiyat teklifi alındığı, KTB-ELK.17.001 poz numaralı iş kalemi her ne kadar inşaat iş kalemleri içerisinde yer alsada aslında tesisat iş kalemi olması nedeniyle fiyat teklifinin malzeme+montaj şeklinde ayrıştırılarak alınması gerektiği iddialarına yer verilmiştir.

Başvuru sahibinin iddialarının değerlendirilmesi sonucunda aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Aşırı düşük teklifler" başlıklı 38'inci maddesinde "İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra, diğer tekliflere veya idarenin tespit ettiği yaklaşık maliyete göre teklif fiyatı aşırı düşük olanları tespit eder. Bu teklifleri reddetmeden önce, belirlediği süre içinde teklif sahiplerinden teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister.

İhale komisyonu;

1. a) İmalat sürecinin, verilen hizmetin ve yapım yönteminin ekonomik olması,
2. b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin mal ve hizmetlerin temini veya yapım işinin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
3. c) Teklif edilen mal, hizmet veya yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak, aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifleri reddedilir.

Kurum, ihale konusu işin türü, niteliği ve yaklaşık maliyeti ile ihale edilme usulüne göre aşırı düşük tekliflerin tespiti, değerlendirilmesi ve ekonomik açıdan en avantajlı teklifin belirlenmesi amacıyla sınır değerler ve sorgulama kriterleri belirlemeye, ihalenin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin sonuçlandırılabilmesine, ayrıca yaklaşık maliyeti 8 inci maddede öngörülen eşik değerlerin yarısına kadar olan hizmet alımları ile yapım işleri ihalelerinde sınır değerinin altında olan tekliflerin bu maddede öngörülen açıklama istenilmeksizin reddedilmesine ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir. İhale komisyonu bu maddenin uygulanmasında Kurum tarafından yapılan düzenlemeleri esas alır." hükmü,

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "Sınır değer tespiti ve aşırı düşük teklifler" başlıklı 45'inci maddesinde "45.1.2. Sınır değerinin altındaki teklif sahiplerinden yaklaşık maliyetin %80'lik bölümünü oluşturan iş kalemleri/gruplarına ilişkin ayrıntılar yazılı olarak istenir. Bu çerçevede; istenen açıklamanın niteliği dikkate alınarak, isteklilere beş (5) iş gününden az olmamak üzere makul bir süre verilir. Yazıda ayrıca, ihale konusu işe özgü alanlara (malzeme ocağı vb.) ilişkin olan ve açıklama istenecek girdi niteliğinde bulunan nakliyelere dair yaklaşık maliyet hesabında esas alınan mesafeler belirtilir.

45.1.2.1. İhale komisyonunca, (38.1) maddesi kapsamında idarece hazırlanan "sıralı iş kalemleri/grupları listesi" kullanılarak yaklaşık maliyetin % 80'lik kısmına giren iş kalemleri/grupları belirlenir.

Sıralı listeye göre, tutarlarının yaklaşık maliyete oranlarının kümülatif toplamı % 80 oranına kadar olan iş kalemleri/grupları ile kümülatif toplama eklendiğinde % 80 oranının aşılmasına neden olan iş kalemi/grubu, sorgulamaya tabi tutulacak olan iş kalemleri/grupları olarak belirlenecektir. Bunların dışında kalan iş kalemleri/grupları için sorgulama yapılmayacaktır.

45.1.2.2.İhale komisyonu tarafından, açıklama istenilmesi gereken iş kalemleri/gruplarına ait idarece (38.1) maddesine göre oluşturulan "sıralı analiz girdileri listesi" kullanılarak tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne eşit ve bu tutarın altında olan analiz girdileri tespit edilecektir.

Yaklaşık maliyeti oluşturan iş kalemi/grubu analizlerindeki analiz girdilerinden, tutarı kar ve genel gider hariç analiz toplamının %3'üne eşit ve altında olanlar için isteklilerden açıklama yapılması istenilmeyecektir.

Tutarı, kar ve genel gider hariç analiz toplamının % 3'üne

eşit veya altında olması nedeniyle sorgulamaya tabi tutulmayacak analiz girdilerinin tutarlarının kümülatif toplamının kar ve genel gider hariç analiz toplamının %15'ini aşması durumunda; en küçük tutardan itibaren kümülatif toplamda % 15'lik tutarın aşılmasına neden olan analiz girdisi belirlenecek, tutarı bu girdinin tutarından daha az olan girdiler için açıklama istenilmeyecektir.

Aynı girdinin yaklaşık maliyeti oluşturan birden fazla iş kalemi/grubunun analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek analiz toplamının % 3'ünün altında kalıp kalmadığına göre işlem yapılır. Herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilecektir.

Analizlerdeki işçilik girdisi, tutarları analiz toplamının % 3'üne eşit veya altında olsa dahi, açıklama istenilmeyecek girdiler arasında yer alamaz.

45.1.2.3. İhale komisyonu teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden (45.1.2.1) maddesinde belirlediği iş kalemleri/grupları için isteyeceği açıklama ile ilgili yazıda, (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdilerini de belirtecektir.

İstekliler, teklifi kapsamında yer alan iş kalemleri/grupları için hazırlayacakları analizlerde (45.1.2.2) maddesine göre açıklama istenilmeyecek olan analiz girdileri de dahil analizlerini oluşturan tüm girdileri göstereceklerdir.

...

45.1.3. İsteklilerden teklifleri kapsamında analiz ve hesap cetveli sunmaları istenilmeyecektir. Analizler ve hesap cetveli, Kanununun 38 inci maddesi uyarınca teklif fiyatı aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerin tekliflerinin önemli bileşenleri ile ilgili ayrıntıların belirlenmesi amacıyla, sadece aşırı düşük teklif sahibi isteklilerden istenecektir. Bu çerçevede; teklif fiyatının aşırı düşük olduğu tespit

edilen istekliler tekliflerinde önemli olduğu tespit edilen bileşenlerine ilişkin olarak yapacakları açıklama kapsamında;

1. a) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde, toplam teklif bedelini oluşturan iş kalemleri ve/veya iş gruplarına ait miktarlar ve bunlara ait birim fiyatların gösterildiği hesap cetveli ile açıklama istenen iş kalemleri ve/veya iş gruplarının birim fiyatlarına ilişkin ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri,
2. b) Teklif birim fiyatlı işlerde; açıklama istenen iş kalemlerinin birim fiyatlarına ilişkin olarak ihale dokümanında verilen analiz formatına uygun analizleri

sunacaklardır. Sorgulamaya konu edilmeyen iş kalemleri/grupları için analiz sunulması istenmeyecektir.

Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınan ihalelerde istekli tarafından sunulacak hesap cetvelinde, sorgulamaya tabi tutulmayan iş kalemlerinin ve/veya iş gruplarının her biri için miktar ve birim fiyatların ayrı ayrı gösterilmesi zorunlu olmayıp, sorgulanmayan iş kalemlerinin tamamı için teklif edilen toplam bedelin gösterilmesi yeterlidir.

45.1.4. İdare tarafından ihale dokümanı kapsamında;

1. a) Teklif birim fiyatlı işlerde; her bir iş kaleminin yapım şartlarına, tarif ve içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma, yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)" sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,
2. b) Anahtar teslimi götürü bedel işlerde; iş kalemleri ve/veya iş gruplarının yapım şartlarına bağlı kalınarak, her iş kalemi/iş grubunun içeriğine göre analizde yer almasını istediği "malzeme, işçilik, makine ve diğerleri (varsa; nakliyeler, inşaat yerindeki yükleme, boşaltma,

yatay ve düşey taşımalar, zamlar vb.)” sadece girdi cinslerinin belirlendiği, analiz girdileri ile miktarlarının ve tutarlarının belirtilmediği,

(Ek-Y.2)’de yer alan örneğe uygun analiz formatının isteklilere verilmesi, isteklilerin de tekliflerinin aşırı düşük olarak tespit edilerek kendilerinden açıklama istenmesi durumunda, yapacakları açıklamada sunacakları analizlerin verilen bu formata uygun olması gerekmektedir.

İdare tarafından bütün iş kalemleri/iş grupları için tek bir analiz formatı düzenlenebileceği gibi, iş kalemleri/iş gruplarının yapım şartlarına göre birden fazla analiz formatı da düzenlenebilir. Ancak bu durumda, idare ihale dokümanında hangi analiz formatının hangi iş kalemleri/iş grupları için kullanılacağını belirtmek zorundadır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarelerce tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden iş kalemleri (paçal iş kalemi) için bu iş kalemlerinde bulunan analiz girdileri ve miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının, ihale dokümanı kapsamında istekli olabileceklere verilmesi gerekmektedir. Ancak idarece niteliği gereği analiz formatı hazırlanamayan iş kalemlerine ilişkin isteklilerin açıklamaları kapsamında analiz sunmalarına gerek olmayıp, anılan iş kalemlerine ilişkin açıklamalar 45.1.13 maddesi uyarınca yapılabilir.

45.1.5. İsteklilerin iş kalemleri/iş grupları için kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış cari yıl birim fiyatları veya bu fiyatlardan daha yüksek fiyatları teklif etmeleri ve söz konusu iş kalemleri/grupları için; hangi kamu kurum ve kuruluşunun birim fiyatını kullandıklarını, birim fiyat poz numarasını da yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları durumunda analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda; isteklilerin, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış “kar ve genel gider

içermeyen birim fiyatların" üzerine, kendi belirledikleri "kar ve genel gideri" ilave ederek birim fiyatlarını oluşturmaları durumunda da; hangi kamu kurum ve kuruluşunun "kar ve genel gider hariç birim fiyatını" kullandıklarını ve kendi belirledikleri "kar ve genel gider" tutarını yazmak suretiyle liste halinde belirterek açıklamaları kapsamında sunmaları halinde de, söz konusu iş kalemleri/iş grupları için analiz düzenlemeleri zorunlu değildir. Bu kapsamda isteklilerin analiz düzenlemeleri zorunlu olmayan söz konusu iş kalemleri/grupları için 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına da gerek bulunmamaktadır.

...

İş kalemleri/grupları için, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar esas alınarak teklif sunulmuş olmakla birlikte; yukarıda belirtildiği şekliyle liste halinde belirtilmemesi durumunda, söz konusu iş kalemleri/grupları için analiz sunulması zorunludur.

İlan veya davet tarihinde cari yıl birim fiyatın yayımlanmamış olması durumunda, istekli tarafından önceki yılın yayımlanmış birim fiyatları kullanılabilir.

45.1.6. Analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından belirlenerek yayımlanmış rayiçleri kullanan ve söz konusu rayiçleri poz numaralarını da belirtmek suretiyle liste halinde sunan isteklilerin, söz konusu rayiçlere ilişkin olarak 45.1.13 maddesinde belirtilen belgeleri sunmalarına gerek bulunmamaktadır.

45.1.7. İstekliler tarafından, inşaat iş kalemleri/iş grupları dışında yer alan sıhhi tesisat, kalorifer tesisatı, müşterek tesisat, havalandırma, brülör, asansör, elektrik tesisatı vb. iş kalemleri/iş gruplarına ait analiz sunulması yerine bu iş kalemi/iş gruplarına ait malzeme ve montaj bedelini ayrı ayrı gösterecek şekilde açıklama yapılması kabul edilecektir.

45.1.8. Aşırı düşük teklifine ilişkin olarak yaptığı

açıklamada sunduğu analizler, ihale dokümanı kapsamındaki analiz formatına, birim fiyat tariflerine, idarece tanımlanan yapım şartlarına veya teknik şartnameye uygun olmayan, analiz fiyat tutarları teklif fiyatların üzerinde olan isteklilere ait teklifler reddedilecektir. Analizler üzerinde yapılan incelemede; çarpım ve toplamlarda hesaplama hatası bulunması durumunda, analiz girdilerine ait fiyatlar esas alınarak, hesaplama hatası ihale komisyonu tarafından re'sen düzeltilir. Bu şekilde düzeltilmiş analiz fiyatı, teklif fiyatın üzerinde olan isteklilerin teklifleri reddedilir.

45.1.9. İş kalemleri/gruplarına ait analizler ile yardımcı ve/veya alt analizlerde yer alan işçilik fiyatları ihale tarihinde yürürlükte olan saatlik asgari ücretin altında olamaz.

45.1.10. İhale komisyonu, sınır değer altındaki tekliflerin önemli bileşenlerini;

1. a) Yapım yönteminin ekonomik olması,
2. b) Seçilen teknik çözümler ve yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar,
3. c) Teklif edilen yapım işinin özgünlüğü,

gibi hususlarda istekliler tarafından yapılan yazılı açıklamaları da dikkate almak suretiyle değerlendirir ve ihaleyi sonuçlandırır.

45.1.11. Yapım yönteminin ekonomik olması hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; kullanılan yapım yöntemi ve teknolojisinin sağlayacağı maliyet avantajının açıklanması gereklidir.

45.1.12. Seçilen teknik çözümler, yapım işinin yerine getirilmesinde kullanılacak avantajlı koşullar veya yapım işinin özgünlüğü hususunda bir açıklamada bulunulması durumunda; belirtilen çözüm, avantajlı koşul ve özgünlük sayesinde elde edilen maliyet avantajı açıklanmalıdır..."açıklamaları,

İdari Şartname'nin "İhale konusu işe ilişkin bilgiler" başlıklı 2'nci maddesinde "2.1. İhale konusu işin a) Adı: İzmir Kınık İmam Hatip Lisesi (24 Derslik), Pansiyon Binası ve Spor Salonu İnşaatı

1. b) Yatırım proje no'su/kodu:1995H010200-1997H010270-2006H050010
2. c) Miktarı ve türü: 10415-R Tip Projeli, B+Z+3 Katlı, 24 Derslikli İmam Hatip Lisesi Binası – MEB 2004.54.KP-R Tip Projeli, B+Z+3 Katlı, 100 kişilik Pansiyon Binası ve MEB 2004.63-R Tip Projeli, B+Z+1 Katlı Spor Salonu

ç) Yapılacağı yer: Kınık/İZMİR

1. d) Bu bent boş bırakılmıştır." düzenlemesi,

Aynı Şartname'nin "Sınır değer" başlıklı 33'üncü maddesinde "33.1. İhale komisyonu verilen teklifleri değerlendirdikten sonra Kurum tarafından belirlenen yöntemle göre sınır değeri hesaplar.

33.2. Teklifi sınır değerinin altında kalan isteklilerden Kanununun 38 inci maddesine göre açıklama istenecektir. Bu kapsamda; ihale komisyonu sınır değerinin altında kalan teklifleri aşırı düşük teklif olarak tespit eder ve bu teklif sahiplerinden Kurum tarafından belirlenen kriterlere göre teklifte önemli olduğunu tespit ettiği bileşenler ile ilgili ayrıntıları yazılı olarak ister. İhale komisyonu;

1. a) Yapım yönteminin ekonomik olması,
2. b) Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar,
3. c) Teklif edilen işin özgünlüğü,

gibi hususlarda yapılan yazılı açıklamaları dikkate alarak aşırı düşük teklifleri değerlendirir. Bu değerlendirme sonucunda, açıklamaları yeterli görülmemeyen veya yazılı açıklamada bulunmayan isteklilerin teklifi reddedilir. İhale

komisyonunca reddedilmeyen teklifler, geçerli teklif olarak belirlenir. İhale üzerinde bırakılan isteklinin teklifinin sınır değerin altında olması durumunda kesin teminat 40.2 maddesinde yer alan hüküm uyarınca hesaplanan tutar üzerinden alınır." düzenlemesi yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmü ve Tebliğ açıklamalarından, teklifi aşırı düşük olarak belirlenen isteklilerin tekliflerinin reddedilmeden önce idarece aşırı düşük teklif açıklaması isteneceği, idare tarafından ihale dokümanı kapsamında anahtar teslim götürü bedel işlerde sadece girdi cinsinin belirlendiği analiz girdileri ile miktar ve tutarlarının belirlenmediği analiz formatlarının, kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) ile idarece tasarlanan ve birden fazla iş kalemini ihtiva eden (paçal iş kalemleri) için ise analiz girdileri ile miktarlarının gösterildiği analiz formatlarının isteklilere verilmesi gerektiği, istekliler tarafından tekliflerinde önemli olduğu idarece tespit edilen bileşenler ile ilgili olarak 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 38'inci maddesi uyarınca yapılacak açıklamada sorgulamaya konu iş kalemleri/gruplarına ilişkin analizler ile bu analizlere dayanak teşkil eden bilgi ve belgelerin Tebliğ'in 45.1.13'üncü maddesinde belirtildiği şekilde sunulması ve aşırı düşük teklif açıklaması kapsamında sunulan analizlerin idarece verilen analiz formatına uygun olması gerektiği anlaşılmaktadır.

Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle gerçekleştirilen başvuru konusu ihaleye 17 istekli tarafından teklif verildiği, idarece belirlenen sınır değer tutarının (14.237.458,49) altında kalan 4 (dört) istekliden aşırı düşük teklif açıklaması istenildiği, anılan isteklilerden Centilmen İnş. Mak. Elek. Gıda Mad. Taah. San. ve Tic. Paz. Ltd. Şti.,

Efferent İnş. A. Ş. ve Fff İnş. Taah. Tur. Ener. Tar. ve Hay. Hizm. İth. İhr. San. ve Tic. Ltd. Şti.nin aşırı düşük teklif açıklamasına cevap vermemesi nedeniyle tekliflerinin reddedildiği, diğer istekli Mustafa Güler tarafından sunulan aşırı düşük teklif açıklamalarının uygun bulunarak ihalenin üzerinde bırakıldığı, ekonomik açıdan avantajlı ikinci teklif sahibi olarak ise Akzemin Müh. A.Ş.nin belirlendiği görülmüştür.

Sınır değerinin altında teklif verdiği tespit edilen 4 (dört) istekliye gönderilen aşırı düşük teklif sorgulamasına ilişkin yazıda "...12/12/2018 tarihinde ihalesi yapılan 2018/539952 İhale Kayıt Numaralı İlimiz Kınık Anadolu İmam Hatip Lisesi (24 Derslikli) + 100 Kişilik Pansiyon Binası ile Spor Salonu yapım işi için vermiş olduğunuz teklifiniz 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 38. Maddesi gereğince Aşırı Düşük olarak tespit edilmiştir. Kamu İhale Tebliğinin 45. Maddesi gereğince; Yapım yönteminin ekonomik olması, Seçilen teknik çözümler ve teklif sahibinin işin yerine getirilmesinde kullanacağı avantajlı koşullar, Teklif edilen işin özgünlüğü, Hususlarında 2018/539952 İhale Kayıt Numaralı İlimiz Kınık Anadolu İmam Hatip Lisesi (24 Derslikli) + 100 Kişilik Pansiyon Binası ile Spor Salonu yapım işinde kullanılacak proforma faturalar ile söz konusu teklifinizde önemli olduğunu tespit ettiğiniz bileşenler ile ilgili ayrıntıları, yukarıda belirtilen maddeleri metraj ve fiyat analizleri ile belgelendirmek suretiyle aşırı düşük teklifinize ilişkin savunmanızı 26/12/2018 tarihi mesai bitimine kadar İzmir İl Milli Eğitim Müdürlüğü İnşaat ve Emlak Hizmetleri Bölümü İhale Birimine vermeniz hususunda gereğini rica ederim." ifadelerine yer verildiği, yazı ekinde açıklama istenilen iş kalemleri listesi, açıklama istenilen analiz girdileri listesi, açıklama istenmeyen analiz girdileri listesi ile sıralı analiz girdileri listesi ve analiz formatlarına yer verildiği,

İhale komisyonu tarafından teklifleri aşırı düşük olarak tespit edilen isteklilerden inşaat ve tesisat iş kalemleri olmak üzere toplam 101 adet iş kaleminin açıklama istenen iş kalemi olarak belirlendiği, açıklama istenilen iş kalemleri arasında kamu kurum ve kuruluşlarınca yayımlanmış birim fiyatlar ile uyumlu olmayan iş kalemleri (özel iş kalemleri) olduğu (örneğin ÖBF 064, 18.233/9A1 vb...) aşırı düşük teklif sorgulaması kapsamında açıklanması istenen özel iş kalemlerinin yer aldığı analiz formatlarının aşırı düşük teklif sorgulama yazısı ekinde isteklilere verildiği, ancak aşırı düşük teklif sorgulama yazısı ekinde verilen özel iş kalemlerinin analiz formatlarında girdi miktarlarına ilişkin bir belirleme yapılmadığı, idare tarafından değerlendirmenin istekli tarafından sunulan miktarlar üzerinden yapıldığı anlaşılmıştır.

Yukarıda bahsi geçen tespitler neticesinde, idarece aşırı düşük teklif sorgulamasının mevzuata uygun olarak yapılmadığı sonucuna varılmıştır.

Bu çerçevede,

1) Açıklama istenilecek tüm paçal ve özel iş kalemlerine ait birim fiyat analizlerinin temel girdilere (işçilik, makine amortismanı, mazot, makine ve diğer malzeme girdileri vb.) kadar ayrıştırılması,

2) Paçal ve özel iş kalemlerine ait analizlerde aynı poz numarasına sahip girdilerin miktar ve tutarlarının anılan poz miktarları dikkate alınarak toplanması, farklı poz numarasına sahip girdilerinin ise ayrı ayrı gösterilmesi,

3) Yukarıdaki işlemlerden sonra anılan Tebliğ'in 45.1.2.2'nci maddesine göre açıklama istenilmeyecek analiz girdilerinin belirlenmesi ve açıklama istenilecek paçal ve özel iş kalemlerinin tümüne ilişkin olarak tek bir açıklama istenilmeyecek analiz girdileri listesinin hazırlanması,

4) Anılan Tebliğ'in 45.1.2.2'nci maddesine göre aynı girdinin birden fazla paçal ve özel iş kalemi analizinde yer alması halinde bu girdinin oranı her analiz için ayrı ayrı değerlendirilerek, herhangi bir analizdeki oranı %3'ün üstünde olan analiz girdisi için açıklama istenilmesi gerektiği,

5) Açıklama istenecek tüm paçal ve özel iş kalemlerine ait analiz formatlarının, söz konusu iş kalemlerinin miktarlarına yer verilmek suretiyle isteklilere gönderilmesi gerektiği anlaşılmıştır.

Sonuç olarak, yukarıda mevzuata aykırılıkları belirtilen işlemlerin düzeltici işleme giderilebilecek nitelikte işlemler olduğu tespit edildiğinden, idarece yapılan aşırı düşük teklif sorgulama işleminin yukarıda bahsedilen hususlara uygun şekilde tekrar yapılması ve bu aşamadan sonraki ihale işlemlerinin mevzuata uygun olarak yeniden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, 4734 sayılı Kanun'un 65'inci maddesi uyarınca bu kararın tebliğ edildiği veya tebliğ edilmiş sayıldığı tarihi izleyen 30 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemelerinde dava yolu açık olmak üzere,

Anılan Kanun'un 54'üncü maddesinin onbirinci fıkrasının (b) bendi gereğince düzeltici işlem belirlenmesine,

Oybirliđi ile karar verildi.